

VANDA MIHAIL

204611

VERSURI

E. Grăbnișki, 300.

Editura librăriei H. STEINBERG.

VERSURI

BCU Cluj / Central University Library Cluj

VANDA MIHAIL

VERSURI

BCU Cluj / Central University Library Cluj

TIP. „PROVIDENȚĂ“
H. STEINBERG

EDITURA LIBRĂRIEI
:: H. STEINBERG ::
BUCUREȘTI, 1916

204611

BCU Cluj / Central University Library

T A T E I.

Icoană sfântă-adânc săpată'n mine,
Mi-ai fost de-apururi vis și mângâere,
Mi-ai fost lumină 'n clipele senine
Și cea mai dulce șoaptă în tăcere.

În sufletu-mi te-am întrupat pe tine
Și te-am iubit, cum n'a mai fost iubire...
Nu te-am pierdut: te-am regăsit în mine,
Tu, cea mai dulce și mai sfântă nălucire!

Îți dăruiesc și gândul și simțirea...
Tu mi le-ai dat: le simt că-s ale tale!
Și cât ași vrea să 'nving o clipă firea,
Ca să-mi opresc o lacrimă de jale...

MĂ CHEAMĂ PĂDUREA.

Mă cheamă pădurea, tresar și ascult.
Ce dulce răsună cel glas dedemult!

Ca-n basme tot crângul voios înflorește,
E aur în aer și totul sclipește.
Izvorul, spre vale, șagalnic s'avântă,
Vicleanul... e gureș și câte nu cântă!...

Atâta-i de vesel, o ploaie de soare;
Prin cele deșisuri, ce dulce răcoare!
Iar cete de păsări în glumă se-ngână,
De râde cu hohot pădurea bătrână.

Ea râde cu lacrimi de rouă, cu drag,
De-i saltă veșmântul ei verde de fag.

Ce dulce răsună cea doină măiastră
În verdea cetate sub bolta albastră!
Pe aripi de vânt ași sbura însetată,
Să stau iar la tine cum stam altădată...

Ca mine, tu însuți trăești visătoare,
Pădurea mea verde și pururi în floare;
Când frunza se mișcă pornită de vânt,
Urechea mea soarbe bătrânul tău cânt...

Mă cheamă pădurea cu foșnetu-i lin,
De dorul pădurei mi-e sufletul plin!...

I A R N A.

Se cerne floare după floare harnic,
Flori albe, ce s'aștern ușoare,
De fluturi albi un roi fugărnice,
Sau clipe albe, vise călătoare...

Cu atâta drag și sfântă măiestrie
Se 'mbracă totul în tăcere,
Că pare o albă simfonie
De triste flori, plâpânde, efemere...

Iar când te pierzi în zările 'ncețate
Vezi zâne, ce alerg ușoare,
Se prind în horă zvăpăiate
Stărnind în juru-le un colb de floare...

IN DORUL EI.

Atâta-i de senin, de cald, de bine,
 Cu flori coboară mândra primăvară...
 Un cânt e toată firea de iubire
 Și flori s'aștern din zori și până 'n sară.

Un suflet singuratec trist se 'ngână,
 Cântându-și dorul, care-l urmărește.
 În cântul său își pune tot aleanul,
 Privirea lui în zare rătăcește.

I-a fost jurat ea, fata, că-l iubește.
 Dar văi! cu tinerețea nu-i de șagă...
 Și-apoi când cel iubit tot pribegeste,
 Au nu va vrea să cadă altui dragă?

O vede parcă gingașe și naltă,
 Cu ochi nevinovați de căprioară,
 Cu mersul ușurel, ca de copilă...
 Atâta frumusețe-l înfioară!

Și primăvara multe mai scornește!...
 Iar seara pe 'nstelat, cu lună plină,
 Mai stai ascuns și singurel cu dorul,
 Când dragostea cu cerul se îmbină...

O umbră 'ntristătoare se așterne,
 Iar doina lui se stinge 'ncet și moare,
 Icoana fetei drage îl îmbie,
 Zâmbindu-i trist, ca un apus de soare.

ROMANȚĂ.

In codru, pe lângă pârâu
Iubite, noi sta-vom cu drag,
M'oi pierde s'admir chipul tău,
Sub umbra cea dulce de fag...

Pe pieptu-mi, tu capul frumos
Ca 'n vis ai să-l pleci de ușor...
Un viș noi visa-vom duios,
Robiți tot aceluiași dor...

In ape, din cer vor cădea
A stelelor mii de sclipiri...
Iar pomii din jur vor părea
Că-s blânde și dulci năluciri.

Și vântul trecând prin frunziș
Din ramuri desprinde-va foi...
El dându-le drum pe furiș,
Incet vor cădea peste noi...

In ochii tăi blânzi voiu căta
Oglinda norocului meu,
Când codrul întreg va cânta
Spre slavă eternului zeu...

Și luna trecând printre nori,
Va cerne o ploaie de-argint
Pe chipul a doi visători,
Ce 'n raza ei albă s'alint.

SOARELE ȘI AURORA.

Noaptea, zâna sfânt'a păcei,
Strălucind sub cer închis,
Strânge haina-i înstelată
Și dispare ca un vis.

Se ridică un zvon de viață!...
Din al zărilor cuprins
Dalbul chip al dimineții
Cu încetul s'a desprins.

E fecioară, e suavă
Ca o zână din povești,
Trandafiri pe fața-i albă.
Cu mișcări dumnezești

Binișor își prinde haina
Cea albastră de senin,
Pe când văluri argintate
Copăr fața ei de crin...

Iată că prin slăvi zărește
Chipul mirului iubit,
Cald, în haină-i de lumină,
Descinzând din infinit.

Vino, vino mândre mire,
Ești doritul tuturor!
Toți se simt trăind prin tine,
Numai eu mă plec de dor.

O, de-ași fi de tine alături,
Să te pierd din ochi cu drag,
Să dăm pururi zori de viață
Vremurilor în șirag.

Dar când mi te arăți, stăpâne,
 În zeiasca ta putere,
 Eu atunci dispar, vai mie!
 Plâng o vecinică durere...

Ești prea mândru și prea mare
 Pentru mine, bietul vis...
 Mă orbește-a ta splendoare!
 Și se vede, mi-a fost scris

Ca de vremuri și de veacuri
 Să revărs pe mândre flori
 Roua lacrimilor mele,
 Purtătoare de fiori, —

Ce-ți vor spune de-a mea jale
 Și de dorul meu pustiu,
 Ce mă mistuie de-a pururi,
 Ziua albă ca să fiu.

D O I N A.

Pe sub cerul cenușiu
 Suflă vântul a pustiu.
 Norii deși plutesc de zor,
 Codrul sfânt e plâns de dor.

Vânt de iarnă, sol păgân,
 I-a zmul florile din sân,
 I-a zmul frunza din copac,
 De-a rămas codrul sărac.

Doar izvorul i-a lăsat
 De durere nesecat,
 Iar deasupra codrului
 Bate aripa corbului.

V A R A .

Se las'alene soarele
Pe deal să dogorească,
Cu raza lui izvoarele
Și brazi să poleiască.

De aur parcă-s grânele,
Iar apele sunt calde.
Cu păr bălai vin zânele
In ape să se scalde.

Și rād voios copilele,
Și rād cu veselie,
In păr își prind verbinele,
In ochi au viclenie.

Un biet cosaș aflându-se
Prin locurile aceste,
Uimit a stat uitându-se:
E vis sau e poveste?

Din frunze îngânându-le
Un cântec, ce te fură,
A stat pe loc cântându-le
Din frunză și din gură.

De i-ar fura simțirile
Doar uneia din ele...
Dar le cunoaște firile
Și știe că sunt rele.

E cald ca para focului...
Îi cântă cu căldură
Să stea o clipă locului...
Dar mândra nu se 'ndură.

A gale îmbrăcându-se
 Pornește printre spice
 Și'n depărtări pierzându-se,
 El n'are cui mai zice...

Incet, urmându-și căile
 A lene-și duce pasul...
 De fân se'nalță clăile,
 Iar mierla-și drege glasul.

PLÂNSUL CODRULUI.

Galben e la față codrul
 Și în dorul lui visează
 La splendoarea sa trecută:
 Plânge codrul și oftează...

Știu, ți-e dor de haina verde
 Și de doina ciripită,
 Care-ți da fiori de viață...
 Vai, pădurea mea iubită!

Plâng și păsările toate
 Ramurile desfrunzite,
 Ce par negre 'n galben soare
 Și port cuiburi părăsite.

Nu te da cu totul jelei...
 Cerul de opal e harnic,
 Fiul ernei te îmbracă
 În cristal, că el e darnic...

Ai să fii ca din poveste.
 Și să știi că totul trece...
 Dar mă doare să nu-ți pară
 Mândra haina că-i prea rece.

Codrule, eu plâng cu tine,
 Că-mi ești drag din cale afară.
 Dar pe cerul cel mai searbăd
 Văd un colț de primăvară...

DOR DE LENE.

Zorile de mult sunt treze
 Și mă 'ndeamnă să mă scol.
 Ia să fie după mine,
 Ași lăsa eu cuibul gol...

Sus e cerul cu seninul;
 Il zăresc doar pe furiș.
 Jos e lacrima și chinul,
 Câte foi sunt în frunziș!

Ce n'ași da să zburd o clipă
 În neștire printre flori,
 Peste brazi să văd cum cade
 Colb de aur dintre nori!

Sunt o leneșă și pace!
 Când văd soarele răsând,
 Ași zvârli și fus și furcă
 S'ascult apele cântând.

În argintul lor fugarnic
 Să-mi arunc privirile,
 Și'n privesc din dealuri
 Să-mi înalț simțirile...

MELANCOLIE.

Se bate inima cu zor,
 E vrednic făurarul!
 El bate trist un tainic dor,
 Ca să-l resimt amarul...

Din întuneric glasuri vin
 Cu limbi ațâțătoare...
 Sunt glasuri pline de venin
 Sunt voci ucigătoare...

Bătaia inimei ascult
 Cu mâna apăsată...
 Ce jale e... și ce tumult...
 De-ar înceta odată!

RĂZBOI ȘI PACE.

Primăvară-s supărată...
 Lasă-mi inima în pace!
 N'o mai face să tresară
 Și să bată în neștire...
 Tu pui viață în tot locul,
 Să stârnești în suflet dorul
 Și pui flori pe orice petec
 De pământ, să scoți din fire...

N'am astâmpăr și n'am pace.
 Tot la el mă fură gândul...
 Când îl văd, mă pierd cu totul;
 Iar de-l întâlnesc în cale
 Mi se pare că mă doare
 Cu privirea lui aprinsă...
 Și sub haina lui săracă
 Eu zăresc veșmânt de zale...

Primăvară vrăjitoare,
 Cu puterea ta zeiască
 Inflorești în suflet dorul,
 Pui iubire în toate cele,
 Floarea câmpului te 'ncântă,
 Raza lunii te 'nmrejește
 Și arzând de dragul vieții
 Uiți și bunele și rele...

Recunosc că sunt învinsă.
 Mă predau de bună voie,
 Inșă iată-ți cer un lucru:
 Vreau să fii mărinimoasă...
 Cum îl întâlnesc adesea,
 Când o sta să mă privească,
 Pune-i vrajă să mă vadă
 Dintre flori, cea mai frumoasă...

C L I P E.

Ce tristă este vremea
 Și sufletul mi-e greu...
 Și, nu știu, pică rouă
 Sau poate plâng chiar eu?

Mă uit la cerul searbăd
 Și nu văd decât nori...
 Ce suri și nepătrunși sunt
 Bizarii călători!

Desfă o clipă, Doamne,
 Al cerului cuprins,
 Să simt din nou o rază
 În sufletu-mi învins...

Incet se înserează
 Și apare blând o stea,
 Ce-și tremură lumina
 Păstrându-mi taina mea...

IMN PROLETAR.

Un stol de păsări călătoare,
Popor pribeag înaripat,
În șiruri lungi străbate zarea
De dorul vieții îndrumat.

Ca la un semn tresar noroade.
Pornesc în șir cântând sonor
Povestea unei vieți robite,
De când se nasc și până mor.

Și crește gloata proletară,
Convoi, ce nu mai ia sfârșit.
De strigătul dreptății sfinte
Intreg văzduhu-i răscolit.

Luptați eroi ai suferinței,
În voi e suflet de viteaz
Și când năprasnic valul crește,
Sfărâmă ori și ce zăgaz.

IN ISPITĂ.

Vezi de drum și cale bună!
Ce-mi umbrești cărările,
Când apuc în spre fântână
Și-mi întuneci zările?

Cum mă vezi, răsai 'nainte-mi...
Ca să zică toți, cei răi,
Că fac drumul la fântână
Drăgostită de flăcăi...

Ba să-ți vezi, te rog, de ducă!
Ce te uiți așa setos
Și mă 'nvăluie cu privirea?...
Crezi cumva că-ți stă frumos?

Când te uiți așa la mine,
Simt că mă cuprind fiori...
Și cum mi se bate pieptul!
Ochii tăi înșelători ...

Îmi ești drag... și tot mi-e frică,
De-mi plec capul la pământ
Sub privirea ta fierbinte
De om rău cu chip de sfânt...

Că-mi ești drag... eu nu-s de vină...
Când iubesc fac rău cuiva?
Ce te uiți așa la mine,
Parc'ai vrea să-mi spui ceva...

Poți să pleci... și cât mai iute...
Să nu crezi că te-oi chema...
Nici n'oi pierde vre-o privire
Să mă uit în urma ta...

Iată... luna se ivește,
Turmele se 'ntorc din deal.
Văd și fețe cunoscute,
Sună doina din caval...

Eu mă duc... rămâi cu bine!
Imi ești drag, i-adevărat...
Dar să-mi cei o sărutare...
Nu ți-o dau nici pe 'nserat...

MUZA ȘI POETUL.

Se bate miezul nopții,
Poetul trist veghiază...
Indrăgostit de-o umbră,
O vede... o visează?

Ce dulce îi surâde!
Un vis de frumusețe,
Cu ochii de lumină
Cu gene lungi și crețe...

Zâmbind șiret i-apare
Ușoară dinainte,
Ispită întrupată
Să-l scoată doar din minte...

Un vis atât de mândru
De-ar fi ca să dureze,
Ar vrea ca toată viața
Poetul să viseze.

Cu-un strigăt de iubire
El cată s'o cuprindă.
Innamorat de-o umbră,
Zadarnic vrea s'o prindă...

Cu fruntea arzătoare
In van ar vrea să-o'nvie...
E sclavul unei umbre,
Robit de poezie.

Iar soarele se urcă,
Incins către amiază...
Cu fața lui pălită
Poetul dormitează...

In colțul gurei blânde
Un zimbet mai răsare,
Un zimbet de iubire
De dulce 'nfiorare...

CÂNTECUL PRIBEAGULUI.

Coboară soarele de-apus în așternut
 albastru,
 Iar ochiul roș de după deal se mai
 zărește încă.
 Pământ și zare se aprind în plânsul
 unei doine,
 Iar dintre brazi zărești albind un creștet
 nalt de stâncă.

Luceafărul a răsărit dând farmec
 serei sfinte,
 În jurul său s'aprind pe rând
 luminile senine,
 Și nu-i mai trist ca tristul gând, că sunt
 stingher pe lume
 Și n'am decât cântarea mea și dorul
 meu de tine.

Ca pasărea m'avânt pribeag, în spre
 senin duc dorul;
 Și nu m'oprește nici un glas să-mi
 spună pe șoptite
 Cu suflet plin, cu gând curat, cuvântul
 sfânt și mare,
 Ecoul visului iubit, de vremuri
 infinite.

Răsai din nou, amic iubit, înseninează-mi
 calea...
 Sub raza ta mă simt mai bun, când
 rătăcesc prin viață.
 Străin și singur pe pământ, tu-mi ești
 unic prieten
 Și-mi risipești cu vraja ta a desnădejdei
 ceață.

T O A M N A.

Se las'o vreme tristă și greoaie,
 O toamnă lungă, umedă și rece;
 Iar prin văzduh se zbate, geme vântul,
 Pustiu lăsând și gol pe unde trece.

Se'ncruntă norii parcă de durere,
 Plângând comorile, ce-au fost să piară
 Și corbii vin ca să cernească zarea,
 Iar pomii nalți se par făclii de ceară...

De atâta jale s'a cernit pământul
 Și ploaia-i dă sărutul cel din urmă,
 Prohodul firei îl cetește vântul,
 Un vaer lung stârnind, ce trist se curmă...

NOAPTE DE VARĂ.

Afară-i lună și frumos,
 Argint pe cer și'n ape.
 O fată doarme, un odor,
 De Toroiman aproape.

Un câine este Toroiman,
 Dar ce mai paznic, frate!
 Să nu te'ncerci să vii tiptil,
 Că nu e pe furate.

De te-o simți, el, Toroiman,
 Să fugi mâncând pământul.
 Așa un rău și un hain,
 Să te ferească sfântul!

De n'ar fi el, te-ai apropia,
Măcar s'o sorbi din gene.
Dar de! al naibei Toroiman
Te simte și'n buriene...

Te uită, bade, dar cu jind
La tinda fermecată,
In care dorm cu gând senin
Un câine și o fată.

CÂNTEC DE LEAGĂN.

Dormi, dulce, dulce-al meu odor,
Că mama 'ncet te-a legăna
Și-un cântec blând, duiosul cânt,
Ea pe șoptite ți-a cânta...
Adormi cel somn senin și drag,
Sub umbra frunzelor de fag,
Sub raza ochiului divin,
Adormi senin!

Nu vezi, micuțul meu sfătos,
Cum te alint și te dezmierd
Și cum te strâng la sânul meu,
Cu-atâta drag, să nu te pierd?
De ce, divine somnoros,
Nu vrei s'adormi colea, frumos?
Zefirul blând te-o răcori
Când vei dormi...

Adormi, odor, și'n somnul tău
 Incetșor te-oi legăna...
 Să nu te temi... când vei dormi
 De strajă sta-va ruga mea!
 Visează dar, copil iubit
 O mică stea a răsărit,
 Și ți-a șoptit cu glas ușor:
 Adormi, odor!

NEVINOVĂȚIE.

Se 'nfăptuește ziua
 Și 'n depărtări se-arată
 Biserica din vale,
 De cruci înconjurată.

Ce albă e cărarea,
 Ce murmur de isvoare!...
 Și-n slăvile senine
 I-atât belșug de soare,

Că totul încolțește...
 Și holde răzătoare
 Se 'nșir cât vezi cu ochii
 Pe întinsele ogoare.

Cu pași grăbiți Irina
Coboară pe cărare.
E palidă, e tristă
Și-atât de gânditoare...

Un dor grăbește pasul
Frumoasei, care trece,
Cu ochii plini de visuri,
Cu chipul alb și rece.

Și ce-i mai rău ca dorul!
Îți leagă pururi gândul,
Te urmărește ziua
Și-ți fură nopți de-arândul.

Ea vede pretutindeni
Dulcea lui privire,
Ce-i furiează 'n suflet
O tainică iubire.

Și merge să se 'nchine
Divinei născătoare,
Ca liniște să-i dea
În nopți chinuitoare.

Să n'o mai urmărească
Iubirea lui aprinsă,
Ce-i turbură simțirea
De dragoste încinsă.

O lacrimă din ochi-i
Încet se furiează...
Icoana blândă-a sfintei
Surâde?... Sau visează ?...

Sfios se 'nclină fata
Și spune 'ncetisor,
Privind la chipul Maicei
Cu 'n zîmbet rugător:

— „Mă plec cu drag 'nainte-ți
 „Și cat în ochii tăi...
 »Slăvește, o prea sfântă,
 „Iubirea mea d'întâi!“

DESAMĂGIRE.

Îți amintești?... E mult de-atunci...
 Eram copii aproape,
 Când ne pierdeam prin mândre lunci,
 Ne legănam pe ape...

Doar luna dragă ne 'nsoțea,
 Iubită călătoare,
 Iar apa 'n murmur ne șoptea
 Povești amețitoare.

Mi se părea, că te-ai desprins
 Din basme înflorite...
 Cuvântul tău era încins,
 Iar buzele pălite.

Și cum de n'a durat în veci
 Povestea de iubire,
 De azi privirile sânt reci?...
 A fost o nălucire?...

BCU Cluj / Central University Library Cluj

NUNTA MARIEI.

Cătunul tot întinerit
 Se oglindește 'n soare...
 E cald, e vesel, e frumos,
 Iar pomi-s ninși de floare...

Cumetrele se 'nveselesc
 Și toate sunt gătite,
 Bătrânii satului cinstesc
 Și-s gata pe golite.

Se 'ncinge câte-un jocușor
 Așa, mai pe furate,
 Iar pe la geamuri râd cât pot
 Șăgalnice surate.

— „Să tot trăiești să nu mai mori!
 „O zi de sărbătoare...“—
 Rostește vesel un flăcău
 Imbușorât de soare.

Un chiot lung, un vesel zvon,
 Sosesc cu zor nuntașii...
 În mâni basmale fluturând,
 În pas de joc, vin nașii.

Ce nuntă și ce lăutari!
 Și, Doamne, ce mireasă!
 Iar mirele, un împărat
 Alături de-o crăiasă...

— „Să nu le fie de deochi —
 Șoptește o bătrânică
 Privind duios, zimbând șiret, —
 „Că tare-i tinerică!“

Doar unul stă morocănos
 Și trist din cale-afară:
 În el e vifor și îngheț...
 La alții, primăvară.

Mai pune-ți, bade, pofta 'n cui
 Și lasă plânsu 'n pace.
 Când n'ai noroc, ce vrei să spui?
 Te uiți... și n'ai ce-i face!

T O A M N A.

Se cerne fină ploaia
 Și vremile-s măhnite,
 Câmpiile și codrul
 De soare-s oropsite.

Iși plânge crângul floarea,
 Isvorul însuși plânge
 Tot farmecul pădurei,
 Ce-n preajma lui se stânge.

Privirile sunt triste
 Și ochii lăcrămează.
 Pe ramuri desfrunzite
 Vin corbii de s'așează.

Trecută este vremea,
 Când razele de soare
 Țeseau veșmânt de aur
 Pământului în floare...

Nici doina nu răsună,
 Când luna ofilită
 Și-ascunde în nori de ceață
 Privirea-i ostenită.

S'a stins a vieții viață...
 Zadarnic ne e dorul!
 Ascuns în promoroacă
 Suspina 'ncet amorul...

CLIFE GRELE.

Spre odihnă mă înclin
 Gândul trist mă fură,
 Mult mi-e dor de trai senin...
 Doamne, te îndură!

Viața trece zi cu zi,
 Clipele sunt grele,
 Mâne poate n'oi mai fi,
 Ca să trec prin ele...

Luna face printre nori
 Tot aceeași cale,
 Eu, din seară până 'n zori,
 Simt aceeași jale.

Spre odihnă mă înclin,
 Gândul rău mă fură,
 Mult mi-e dor de trai senin...
 Doamne, te îndură!

NEDUMERIRE.

Mă 'nvață, Doamne, ce să fac.
 Cum să mă port să-i fiu pe plac?...
 Așa un om!... O spun pe șleau:
 Mi-e drag... și tot n'ași vrea să-l iau...

Când ai căta e'n jurul meu...
 Când îl privesc, oftează greu...
 De intru 'n horă, ca să joc,
 Mă uit la el... că stă pe foc!

Și eu glumesc și râd mereu,
 Sânt veselă de felul meu.
 Iar el de-un pom stă rezămat,
 Cu chip de sfânt îndurerat...

Eu râd... Și el oftează greu...
 Doar n'o ofta de dorul meu?
 Mai știi de n'o fi chiar așa?...
 Și dac'ar fi... e vina mea?

Mă 'nvață, Doamne, ce să fac...
 Cum să mă port să-i fiu pe plac?...
 Așa un om!... O spun pe șleau:
 Mi-e drag... și tot n'ași vrea să-l iau...

CÂNTEC DE LEAGĂN.

Din nori răsare luna'n plin
 Urcând pe nesimțite
 Și te 'nfășoară prunc senin
 In raze aurite.

Mă uit cu drag la chipul tău,
 Ce atât mă 'nduioșează...
 In vale-i murmur de părau,
 Iar luna 'n cer visează.

Ca 'n vis străbate gândul meu
 A timpului cărare...
 Ursit îmi ești de Dumnezeu,
 Credința mea e mare !

Te văd crescând sub ochii mei...
 Infrunți orice furtună;
 Luptând, învingi și vieții cei
 Doar partea ei cea bună...

Ce mândră sunt de tine eu!
 Te legăn cu mândrie
 Și-l rog pe bunul Dumnezeu
 Cum cred, așa să fie!

La sân te strâng încetișor,
 Iubirea mea veghiază...
 In vale-i murmur de părau,
 Iar luna 'n cer visează...

MORALA FABULEI.

A fost odat' un biet poet
Sărac și fără vază;
Bogat cu duhul, biet poet,
Indură și visează.

Dar într'o zi, un dar prețios
Norocul îi aduce:
De aur un condei frumos
Sub ochii lui străluce...

— „Condei de aur! — fericit
Șoptește visătorul...—
„Ce bine, bine-mi ești venit
„Ca să-mi astâmperi dorul!“

.

Se 'nnalță luna peste culmi,
Poetul o privește.
Triumfător asupra ei
Privirea-și ațintește.

Din pana lui el s'a hrănit
Întăia oară 'n viață...
De-ar mai găsi o pan' acum
Că-i frig și-i sloi de ghiață...

MÂNIOASĂ.

Se 'ntoarce mândra dela joc
 Și-i roșie ca bujorul.
 Și mânioasa e de foc...
 Auzi, înșelătorul!

S'a tot rugat de ea frumos
 Să-i dea și lui o floare
 Din părul ei cel mătășos,
 Că doar mai cresc sub soare....

Și fata n'a mai judecat,
 I-a întins-o zâmbitoare.
 Habar n'avea c'ar fi păcat.
 Și apoi, de ce-ar fi oare?...

Dar el, ce om! s'a lăudat
 La toți cu biata floare...
 Și cine, Doamne, n'a aflat?
 Că lumea-i cârtitoare...

Să fi știut așa ceva...
 Nu-i da, — ferească Sfântul!—
 De-ar fi rugat-o cineva
 Cât lumea și pământul!

Mai știi ce crede el acum?
 Că moare după dânsul...
 De nu i-ar fi rușine 'n drum
 Ar îneca-o plânsul.

Să-și rădă el așa de ea,
 Nici n'a crezut vreodată...
 I-a fost el drag, dar nu-l mai vrea,
 Să stea cât lumea fată!...

PĂRERR DE RĂU.

In aurul zilelor de Mai,
 Salcâm frumos tu înfloreai
 Și 'n jurul tău parfum divin
 Și dor de vise răspândeai.

Acum de te privesc, eu plâng,
 Când văd cum galbene se cern
 Și mă'nfioară, când privesc
 A tale frunze cum s'aștern...

S'aștern tăcute pe pământ
 Și visele-mi se sting pe rând
 Sub cerul sur și necuprins.
 Tovarăș mi-a rămas un gând

Și m'alipesc cu drag de el,
 Mi-e dor de flori, de albe flori,
 Ce cad în nesfârșit șirag
 Sub ochi-mi triști și visători...

I D I L Ă .

Ce mai timp: serin și verde!
Că e meșter mândrul soare
E dovadă cea mai bună
Crângul, care-i plin de floare.

Un voinic și o copilă,
El frumos și ea frumoasă,
Prinși de mijloc bat cărarea,
El sfios și ea sfioasă.

Iși sunt dragi, de bună seamă...
Însă vorba li-i curmată.
Ce folos de-așa iubire,
Dacă limba-i ferecată?

Ia te uită biata fată,
Mai c'ar vrea să-i deee pace.
Ca să plângă-i numai gata...
Iar voinicul nostru... tace.

Ochii sânt de-o duioșie,
Parcă poartă 'n ei iubire...
Doamne, tristă-i îndoiala...
Ce mai om! Și ce mai fire!

Sus pe deal căsuța fetei
Albă dintre brazi răsare.
Se cunoaște cât de colo,
Că-s cuprinși de 'nduioșare...

Însă glas să dea iubirei
Nici acuma nu-s în stare.
E ușor să simți cu carul,
Dar să spui e lucru mare!

Au ajuns... Acuma fata
 Drăgălaşe se desface
 Și-i șoptește cale bună,
 Iar voinicul nostru tace...

Tace trist și plin de ciudă...
 Ce mai zi de sărbătoare,
 Dacă el, temut de-o lume,
 Pierde graiul lângă-o floare?

Uf, ce chin! Pe nesimțite
 Simte că-l învinge jalea...
 Râdă, cine-o vrea să râdă,
 Pentru el e tristă valea...

NELINIȘTE.

La război s'așază o fată
 Și să țese chipul vrea.
 Însă gândul, bată-l vina,
 Nici că vrea pace să-i dea...

Mâne doar o scot la horă...
 Or s'o joace?... Da, ori ba?...
 Asta-i grija, care sapă
 Bietei fete inima...

De frumoasă, e frumoasă.
 S'o privești, să stai în loc:
 Albă gingașe și naltă...
 Și ce ochi!... Isvor de foc...

Că e una în tot satul!
 Cu obraji doi bujori
 Și ușoară ca o pană...
 S'o ridici de subsiori!

O să ardă 'n fete ciuda,
 Numai cum s'o arăta...
 De voinici nu duce grijă:
 S'or găsi și pentru ea!

Cine știe... Cine știe...
 A cui dragă va mai fi...
 Mijlocelul strâns în bete
 Al cui braț îl va propti...

De va fi cum și-l dorește:
 Sprinten, ager, oțelit, —
 Cum e făt frumos de pildă —
 Ar fi vrednic de iubii!...

Și Rodica visătoare
 Parcă-l vede în fața ei...
 Geana-i tremură... oftează...
 Unde-i pacea inimei?...

Sa 'nserat... și lucrul doarme...
 Țese gândul în deajuns...
 Sus pe cer răsare luna
 Și-i surâde pe ascuns...

De-ar mai trece noaptea asta,
 Să se vadă ea la joc...
 Ce mai horă o să tragă:
 Și rotundă și pe loc!

AVÂNT ȘI VITEJIE.

Cu gând s'ajungă pân' la cer
 Creștea un plop cu fală.
 În juru-i alți se ridicau,
 Privindu-l cu sfială.

În frunza lui se desfăta
 Un sol de primăvară
 Și pe 'ntrecute se 'ngâna,
 Voios din cale-afară.

Furtuni și vijelii s'au strâns
 Uniți ca să-l doboare,
 Că prea de tot îi înfrunta
 Mărețul plop! Și-i doare...

Cu fulgere și vifore
 Porniră să-l răpună,
 Ca să-l răstoarne la pământ
 În furia lor nebună.

Dar plopul meu se apăra
 Cu atâta vitejie!
 Era măreț în lupta sa
 Și plin de bărbăție!

S'au risipit văltoarele
 Pierzându-se în zare...
 În urmă-le, grămezi de foi
 Zac moarte pe cărare...

Un simplu plop să ție piept
 Năprasnicei furtune,
 Să 'nfrunte iadul răsculat,
 Pornit să se răzbune...

Mai rar în viață întâlnești
Eroi de-așa măsură,
Cu chip senin și neclintit,
Nepăsător de ură.

MOȘ CRĂCIUN.

Iarna'n portu-i de mireasă
Este azi în plină floare,
Iar beteala ei de aur
O gătește mândrul soare.

Moș Crăciun, cu barba ninsă,
Surâznâd cu bunătate,
A pornit pe cale 'ntinsă
Să ne vie pe 'nserate...

Brad frumos, cu dragi nimicuri,
Poartă bunul crai în spate,
Mici noroade ard de doru-i
Așteptându-l să s'arate...

Cu' privirile aprinse
 Număr clipele în gând,
 Repede să treacă vremea
 Ca să vie mai curând.

Moș Crăciun, cu dalbe plete,
 Cu surâsul tău deschis,
 Arătare minunată
 Făurită dintr'un vis,

Tu ești basmul, care legeni
 Anii plini de gingășii...
 Unde este vrâsta dragă,
 Când te așteptam să vii?...

CÂNTECUL ȚESĂTOAREI.

Se 'ncinge ziua ca de foc,
 Copilul meu făr' de noroc,
 Iar mama țese tot mereu.
 De ce nu dormi copilul meu?

Imi ești atât de drag și sfânt...
 Și nu-i iubire pe pământ,
 De care să ții samă
 Ca dragoste de mamă.

Te am alături când lucrez,
 Cu câtă frică te veghez,
 Să-ți fie somnul liniștit...
 Tresar, când văd că te-ai trezit!

Sărmane copilaș sărac,
 Eu nu pot sta, să te împac...
 Că mama-i țesătoare,
 Și tu când plângi, mă doare.

Luminile, când asfințesc,
 Te iau la sân și-ți povestesc :
 „C'a fost odat'un copilaș
 „Cuminte mic și drăgălaș,

„Cum n'a văzut în lume
 „Nici una dintre mume,
 „Afară doar de mine,
 „Care te am pe tine...”

Ci țese, țese, drag război,
 Tu singur, singur ești cu noi,
 Și ne cunoști gândirile.
 Ci țese, țese firile,

Și desfășoară pânzele,
 Cum ni se 'nșiră visele,
 Când ni-s senine clipele,
 Ci țese surd războiu zorit,
 Să-i fie somnul liniștit...

BCU Cluj / Central University Library Cluj

STROFE.

Poetului I. Păun.

Când aur e 'n soare
 Și vara e 'n floare,
 O veștedă frunză
 Mă doare adânc...
 Când iarna e 'n floare
 Și aur e 'n soare,
 Un an, care trece,
 Mă face să plâng.
 Si plâng, că mă doare...
 Doar anul ce moare,
 Când aur e 'n slavă,
 Dă altora rând...
 Dar tu umbră blândă,
 Blajin surâzândă,
 Răsai dinnainte-mi
 Un suflu, un gând...

FARMEC DE LUNĂ.

Frunza 'n vânt ușor tresare,
 Pacea nopții se coboară...
 Luna vecinic visătoare
 Printre ramuri se strecoară.

Cum surâde, te cuprinde
 In urzeala-i argintie,
 Farmecu-i te ispitește
 Și la vise te îmbie...

Când, furat pe nesimțite,
 Pierzi a vremei înșirare,
 Unde-s slovele să spună
 Dulcea sferelor cântare?

Pomii 'nalți, cu pline ramuri,
 Bat pe-a lacului oglindă;
 Ochii cerului coboară
 Pe-a lui unde să se prindă.

Visele-mi înnaripate
 Impânzesc mândrele fire...
 Mult mi-e drag să țes argintul
 Noptilor de strălucire!

Să-mi surâzi într'una luna,
 Să sorb tainicele șoapte,
 Glasul frunzelor, ce cântă
 Versul vrăjilor de noapte...

BUNICA.

Afară fulgii se cobor
 Mânați de frigul ernei...
 Bunica doarme, somn ușor,
 Pe jilț, în albul pernei.

Mă uit cu drag la chipul sfânt...
 Ce albă-i și brăsdată!
 Icoană vie pe pământ
 A vremii de-altă dată...

O tinerețe a trecut:
 Ca firul tors din caer!
 Si ori ce doruri au tăcut
 La al toamnei vecinic vaer...

Din tinerețe amintiri
I-aprind arare ochii...
Atunci cu tainice zimbiri
Iși prinde faldul rochii...

Coboara iarna, chip iubit,
Să-ți ningă flori pe creștet,
Când florile s'au ofilit
Pe chipul tău cel veșted...

Iar ochii mei cu teamă prind,
Ce n'ar mai vrea să vadă:
O candelă trist licărind
Pe-o jalnică grămadă...

LANȚURILE.

În jurul fierăriei, asurzitorul sgomot
Lovește parcă 'n inimi pe-al focului altar.
S'enmoae el și fierul, se'ndoaie chiar oțelul,
Dar inima s'o miște... i-o trudă în zadar.

Lovesc în nicovale și frunțile asudă,
Iar fierăria toată-i o ploaie de scânteii
Și piepturile negre par zale de aramă,
Ce se'nroșesc ca focul sub raze de văpăi.

Și druguri înroșite se rotunjesc se'ndoaie,
Ciocanele răsună în fiare, când lovesc.
Se făuresc cătușe! Dă zor, dă zor fierarul,
De-ar fi să-și îndoiască puterile, ce cresc.

Dă zor, dă zor fierarul sub limbi mistuitoare,
Ciocanul său izbește cu foc în nicovale...
Când istovit de muncă va vrea să se răscoale,
Cătușele și lanțul vor fi tot ale sale!

DORMI COPILE...

Dormi copile, dormi senin,
Galben ești ca ceara.
Toată lumea-i la cămin,
Se coboară seara.

Dormi copile liniștit,
Cald e sânul mamei,
Luna dragă s'a ivit,
Uită chinul foamei.

Dormi copile fericit,
Viața mi-e amară,
Traiul tău acum senin
Mâine va să piară.

Gura ta surâde blând,
 Chipul tău zâmbește,
 Vai, te vei trezi plângând,
 Jalea mea sporește.

Dormi copile, dormi senin...
 Cald e sânul mamei,
 Toată lumea-i la cămin,
 Uită chinul foamei.

O VIAȚĂ.

Seara plină de lumină
 Se coboară pe pământ.
 Și tot crângul par'că geme,
 Răscolit de-un rece vânt.

Numai luna surâzândă
 Se strecoară printre nori;
 E-o tăcere atât de-adâncă,
 Simți că te cuprind fiori.

Printre pomi zăresc o umbră
 Palidă, cu chipul plâns;
 Ochii ei sunt mari și negri,
 Sus pe cer o stea s'a stâns...

Inc-o inimă se sbate,
Suflet trist rătăcitor,
Cuib de vise sfărâmate,
Care plâng și care mor.

Dragostei să nu-i crezi multe,
E fățarnic glasul ei :
Fericiri îți dă cu clipa,
Iar dureri îți dă cât vrei.

Spre părâu se duce dreaptă,
O cuprinde 'n brațe moi...
Și un murmur slab de groază
Trece straniu printre foi.

— „Increțește-a tale unde,
„Increțește-le rotunde
„Peste dorurile mele
„Și le adoarme și pe ele.

„Luna albă să vegheze,
„Stelele să-mi lumineze,
„Iar murmurul apei tale
„Să m'adoarmă'n cânt de jale...”

POVESTE.

A fost odat-un făt frumos,
Cum n'a mai fost să fie!
Spuneau bătrânii dedemult
Ți-o spun și astă-zi ție.

Avea doi ochi din soare rupți
Și graiul o poveste,
De se pierdeau l'auzul său
Și fete și neveste.

În calea lui se-ngrămădeau
Copilele în cete
Și toate, toate se-ntreceau
C'un zîmbet să-l înbete.

Iar el la una s'a oprit
Și inima-i fu dată.
Dar vai, se vede-i fu ursit
Să lese draga fată.

Când soarele s'a coborât
Pe-o mândra zi de vară,
Ii fu voinicului sortit
Cu doru'n piept să moară.

Din dragostea, ce-a încolțit,
Născutu-s'a o floare
Și când a fost de-a înflorit
Crescând, simțea c'o doare

Un dor adânc, nețarmurit,
Ce-o prinse dintr'o data,
Un chin, ce-ncet o mistuia:
Iubirea ei de tată!

Dar într'o zi, spre scăpătat,
 O prinse în mreje somnul
 Și ce vis mândru a visat...
 Să-l fac' aeve Domnul!

Din zări plutind venea spre ea
 Cu fața luminoasă,
 Din zări blajin îi surîdea
 O umbră mult duiosă.

Cu raza ochiului său blând
 În suflet îi pătrunse,
 Iar chipul său purta un nimb
 Din lumile ascunse.

Și dorul ei de-atâta timp
 Ființ'avea acuma.
 — „Rămâi, rămâi să te mai văd
 „ O clipă, numai una!“

Din somn adânc s'a deșteptat
 Zâmbind, sărmana floare.
 În sufletu-i avea săpat
 Un chip, ce nu mai moare!...

BCU Cluj / Central University Library Cluj

GHIOCEL.

Rodicii.

E iarna încă și-i tot frig afară.
Din loc în loc zăpadă mai dispare,
Iar dintre fire verzi și subțirele
Sfios și alb un ghiocel apare.

I-atât de mică floarea și curată
Ca primul zîmbet de copil în fașe :
E micul vestitor al primăverei,
Ce 'nfrânge zelul unei erni trufașe.

De-abea te înduri ca să-l privești în față.
Ce albă și gingașe arătare!
De-ai sta s'ascuți ce spune el, șiretul,
Ți-ar umple sufletul de înviore.

Ți spune de un vifor, care piere,
Și-un timp frumos și blând din cale-afară,
De doine ciripite și de păseri,
De-o rodnică și dulce primăvară.

De flori, de codri și de crângul verde...
De mândre lunci, ce par catifelate,
Cu erburi fragede și mătăsoase,
In care dorm miresme adunate.

Mai știe multe, multe ghiocelul;
Ai sta cu el un veac să-ți tot înșire.
Dar vai! un vraf de fulgi îi taie glasul
Și fulgii cad... și cad ca scoși din fire...

CUPRINSUL

	<u>Pag.</u>
Tatei	5
Mă cheamă pădurea	7
Iarna	9
În dorul ei	10
Romanță	12
Soarele și Aurora	14
Doina	17
Vara	18
Plânsul codrului	21
Dor de Iene	23
Melancolie	25
Războiu și pace	26
Clipe	28
Imn proletar	30
În ispită	32
Muza și poetul	35
Cântecul pribeagului	38

	<u>Pag.</u>
Toamna	40
Noapte de vară	41
Cântec de leagăn	43
Nevinovăție	45
Desamăgire	49
Nunta Mariei	51
Toamna	54
Clipe grele	56
Nedumerire	58
Cântec de leagăn	60
Morala fabulei	62
Mânioasă	64
Păreră de rău	66
Idilă	68
Neliniște	71
Avânt și vitejie	74
Moș Crăciun	77
Cântecul țesătoarei	79
Strofe (poetului I. Păun)	82
Farmec de lună	83
Bunica	85
Lanțurile	87
Dormi copile	89
O viață	91
Poveste	94
Chiocel	98

COPERTA ACESTEI CĂRȚI E
LUCRATĂ DUPĂ O PICTURĂ
DE GRIGORESCU. =====